

REDACȚIA

Arad, Str. Anlieh (Adam)

ABO MENTUL

Penru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe
an fl. 6; pe 1/4 de an
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Printre Românii și străinătatea
pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se întorc.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Anlieh (Adam)

INSERȚIUNILE:

de 1 fir garsonat: prima-dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 30 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt să plăte
înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu
primem.

TRIBUNA POPORULUI

STĂRI AZIATICE!

Ne mai pomenitele barbarii dela Mocsă au ajuns și în discuția din urmă a Dietei. Deputatul kossuthist Pichler a interpelat adică pe ministrul-president Szell, arătând întâiu de toate ororile comise și cerând apoi pedepsirea selbăteicilor reprezentanți ai — ideii!... Pentru-că, mai ales între naționalități, fibraele și întreaga cohortă fișpanească reprezintă statul maghiar și tendințele seminției stăpânitoare. Krivány era doar desmerdatul Ungurilor din comitatul Aradului, ear Szabó, Molnár și celelalte hiene dela Mocsă abia alaltăeri au fost suspendați, deși fișpanul deja de șese luni știa despre îngrozitoarea tortură, la care au fost supuși niște țărani nevinovați.

Dacă astfel de lucruri se pot petrece într'un comitat unguresc, aproape de Budapesta, își poate închipui ori-și-cine ce lucruri se petrec printre Slovacii și Rutenii din munți, și printre Români cei mai ales luați la ochi de stăpânirea ungurească... N'avem, în privința aceasta, de cât să ne aducem aminte de omorurile dela Scărișoara, Mehadica, Dol, și altele.

Între cei 444 deputați din Dieta, „părinți ai patriei“, cum li-se zice poate numai în batjocură, nu s'a găsit însă atunci nici unul, care să interpeleze guvernul și să ceară pedepsirea păcătoșilor. Dimpotrivă, ziaristul român, care a descris măcelul în culorile cele mai vii și mai adevărate, a fost dat în judecată și gendarmii fioroși desigur au fost laudați ori chiar decorați... Doar pe acea vreme, anul milleniului, după-cum spun ziarele maghiare de eri, a fost laudat prin decret regal chiar un spion ordinar de poliție, numai pentru-că spiona pe Români, care însă de pungaș ce era, în urmă tot de stăpânitorii zilei a fost virtit în pușcărie.

Dar toate se răsbună în lumea aceasta. Mai ales nedreptățile ce li-se fac popoarelor! Obștea maghiară a tolerat cruzimile, pentru-că ele se făceau mai adesea pe socoteala Românilor. Răul s'a întins însă, și fibraele, care s'au obișnuit la rele în numele ideii de stat național maghiar, au ajuns în cele din urmă să discrediteze statul ungar.

Într'adevăr, cele petrecute la Mocsă au avut darul să revolte până și pe cei mai pacinici mameluți. Toți au recunoscut, că selbăteci de acestea numai în Asia se mai pot petrece.

Ziarele d'asemini sunt revoltate și se tânguiesc amar.

Eată, de pildă, cum scrie „Alkotmány“ (numărul dela 14 c.):

„Li-a fost dat slujbașilor comitatensi din Comorn, ca să facă de ris țeara în fața întregii lumi. Au săvârșit adică, față de niște nevinovați, selbăteci atât de grozave, în cât în veacul XIX autorități și persoane în exercițiul funcțiunii lor aiurea n'au făcut asemenea lucruri.

„Numai bandiții din Turcia, negrii din Africa și indianii selba-

țici din America tratează astfel cu prizonierii lor. Ba nici aceia! Pentru-că aceștia schinguesc mai simplu. A săvârși orori crude ca cele dela Mocsă, oamenii necivilizați nu sunt în stare! Ci asemenea instrucție numai bărbați culti, cu examene, cu diplome și cualificație oficioasă sunt capabili a face.“

Dacă toți româneștii ar scrie astfel, lumea cultă ar crede că vrem să calomniem statul ungar. În mărturisirile unor unguri însă, și încă din cei veritabili, nu se va îndoi nimeni!

Mai spune numitul ziar și alt adevăr.

„Deoarece-ce însă la noi — scrie „Alkotmány“ — legea numai pentru cetățeni e obligatoare, ear nu și pentru autorități, vătămăre de onoare, palme, bătaie sunt pedepsite numai dacă se întâmplă între cetățeni; dacă acestea se petrec însă la primărie ori este practicat de gendarmi la oficiul solgăbirului ca mă urd de urmărire a crimelor, nu ia nimeni știre, pentru-că aceasta nu se scrie în procesul verbal, aceasta e o praxă, despre care cei ce au simțit-o nu îndrănesc să se plângă de frica răsbunării celor ce împart dreptatea“.

Vom vedea, dacă Szell va fi mai aprig de cât antecesorii sei. Deocamdată constatăm, că fișpanul Comornului numai cu greu s'a învoit ca asiaticii sei subalterni să fie — provisor — suspendați. El însuși se simte tare pe situație... Doar tot sub era nouă vicișpanul Aradului, cel sub care Krivány a furat un milion coroane, a căpătat pensie grasă și mai știți, dacă cu vremea nu va fi distins chiar, căci cât numai a putut, a prigonit pe Români!... Agenți bunii electorali să fie ori năpraznicii când e vorba de naționalități, și scăpa-vor și selbăteci de la Mocsă.

Militarismul în Belgia. Reprezentanții „Alianței militare“ din Belgia au dat zilele acestea un manifest în interesul sporirii statului militar. Manifestul este opera celebrului inginer, general Brialmont, care de multă vreme se luptă deja pentru realizarea acestui plan. Dinsul voește, ca statul armatei belgiane să se urce la cifra de 246 000 de oameni, și ca serviciul activ personal să fie obligator, nu ca până acum numai pentru clasele mai de jos ale societății. — În principiu regele Belgiei aprobă proiectul lui Brialmont. Se afirmă, că între regele Leopold al Belgiei și între Hohenzollern există un fel de pact personal, în sensul căruia armata belgiană aliată cu armata germană, în cas de răsbuciu ar avea să se lupte împreună împotriva Franței.

Situația în Austria. Viața de stat dincolo în Austria se urmează în deplină liniște cu ajutorul ordonanțelor împărătești ce se scot pe baza §. 14., și lumea așa s'a obișnuit deja cu acest regim, încât nu mai prote-

stează nimeni, toți îl prefer heghemonie unei singure rase.

Mai zilele trecute earăși a parcurs ziarele știrea despre gândul contelei Thun: de a face o lovitură de stat, anume: a desființa actualul parlament și a convoca, prin patentă împărătească, un parlament compus din delegați aleși de către cele 17 diete provinciale din Austria. Cea mai mare parte a competențelor de astăzi a Reichsrathului ar trece pe seama dietelor și parlamentul central ar avea să se ocupa numai cu cele mai importante afaceri comune tuturor țărilor austriace.

În modul acesta crede contele Thun și cercurile hotăritoare, că s'ar pute realiza pe cale parlamentară și pactul economic dualistic, fie cel actual, provisor, care are să țină până la 31 Dec. 1907, fie definitiv, despre care nu se știe când se va pute încheia.

DIN ROMANIA

Dela Curte.

Se știe că pe la sfârșitul lui Iulie MM. LL. vor pleca în străinătate.

Ziarele străine anunță, că Suveranul României vor fi două zile, între 24—28 Iulie oaspeții împăratului Francisc Iosif la Ischl.

Mizeria la sate.

Din cauza secetei și a lipsei de nutreț, locuitorii își vând vitele pe prețuri de nimic. Aceasta se petrece în mai multe județe din țeară. Din Plocești de exemplu se scrie, că mai mulți țărani și-au vândut vitele pe niște prețuri așa de mici, încât își denotă gradul de disperare și de mizerie la care au ajuns acești nenorociți locuitori. Din această cauză prețul cărnei s'a estinit. În Plocești dela 70 bani a scăzut la 40 de bani chilogramul.

Revista externă.

Germania și Franța.

O parte din presa parisiacă comentează foarte viu visita împăratului Germaniei pe bordul vaporului francez Iphigenie, precum și schimbul de depeșe între Vilhelm II și președintele Republicei.

Se colportează chiar o știre, după care împăratul ar avea de gând să se ducă pe la începutul lui August, pe bordul vaporului Hohenzollern, la St. Malo, în Bretagne.

Ziarele din Berlin spun, că visita suveranului Germaniei pe bordul Iphigeniei n'ar fi numai o simplă întâmplare. Iphigenie ar fi fost dirijat spre Bergen anume ca să salute pe împărat și comandantul, în numele guvernului său, a invitat pe Vilhelm II să viziteze vasul, deci teritoriul francez.

De trei decenii — zice un ziar din Berlin — acesta e primul act oficial al Franței, prin care se exprimă dorința unor bune relațiuni cu Germania. Prezența vapoarelor franceze de răboiu la deschiderea canalului nordic a fost un act săvârșit cu neplăcere pentru îndeplinirea unor obiceiuri internaționale. Călătoria Iphigeniei însă are caracterul spontan a unei apropieri pacifice.

Whist scrie în „Figaro“:

„Fără îndoială că Loubet va fi acusat că a înjosit drapelul francez în

fața Germaniei. Eu sunt mai optimist O apropiere între cabinetele din Paris și Berlin, pe terenul colonial, e de dorit și Francezii ar trebui să primească favorabil tot ce ar pute contribui la realizarea acestei apropieri. Schimbul de depeșe săvârșit e o nouă dovadă despre spiritul pacific al lui Vilhelm II. În tot cazul, de trei-zeci de ani n'am auzit pe nici un împărat german vorbind ofiterilor de marină francezi despre „votre noble patrie“. Cei din Londra nu vor scăpa nici o silabă din cuvintele împăratului“.

„Echo de Paris“ consideră visita împăratului ca precursora vizitei expoziției dela 1900 și dă să se înțeleagă că acesteia vizite ar trebui să-i precedă un referendum în Alsacia.

„Le Temps“, „Journal des Débats“ și „Liberté“ continuă a păstra o tăcere absolută asupra vizitei împăratului pe bordul Iphigeniei.

Cercurile oficiale din Paris sunt tot așa de rezervate și nici cu un singur cuvânt nu ating acest subiect. Se dobândește aproape impresia, că incidentul a produs aci perplexitate.

„Kölnische Zeitung“ scrie în locul de frunte:

„Visita împăratului german pe bordul vaporului-școală francez Iphigenie, precum și schimbul de depeșe ce a avut loc cu această ocazie între împărat și președintele Loubet, trebuie considerate ca o foarte îmbucurătoare întregire a conferinței păcii, din Haga.

„Deși nici în fața acestui eveniment nu trebuie să se peardă cumpătul și trebuie să se renunțe la întinse combinațiuni politice, totuși nu se poate tăgădui că prin acest eveniment s'a adăugat o nouă verigă importantă la lanțul înțeleptelor manifestațiilor ale bărbaților de stat, manifestațiilor ce țințesc la stabilirea unor relații sincere amicale între Franța și Germania.“

ȘEDINȚA

anuală festivă

a societății

„PATRIA“ DIN MÜNCHEN.

Este incontestabil însemnat câștig al ideii Românișmului succesul obținut în ședința anuală festivă a clubului „Patria“ de neobosiții studenți Români din München, conștienți de chemarea lor în străinătate.

Despre decursul acestei manifestațiuni demne a tinerului club de abia de 3 luni în viață, permiteți-mi se Vă raportez:

Până și lămpile electrice răspândiau lumină tricoloră în sala admirabil decorată, îmbrăcată în fel de fel de produse ale industriei de casă naționale românești, procurate și puse la dispoziție de întreaga colonie română și a căror frumusețe a cucerit inimile oaspeților; steagurile societății, portretele regelui, reginei și ale eroilor noștri naționali, încungiurați de girlande de brad, cu un cuvânt, tot aranjamentul, rezultatul gustului rafinat artistic al arhitecților, pictorilor și sculptorilor noștri, dedeau întregului un caracter imponent românesc.

O lume numeroasă foarte aleasă curgea curioasă — răspunzând invitațiilor noastre — la prima serată românească, și când bătă oara fixată în program, atât corul societății, cât și restul coloniei întonară imnul regal român cu acompaniament de pian, ascultat de toți stând în picioare.

Di Traian Mihaiu, stud. în științ. de stat, și-a ținut apoi cuvântarea de deschidere,

Biblioteca Noastră

Apare în Caransebeș.

Director: E. Hodoș.

Au apărut:

Nr. 1 S. S. Secula. Realități și Visări, novelete

Nr. 2. Iosif Bălan, Iancu de Hunyad.

Nr. 3—4. G. Coșbuc, Versuri și Proză, cu potretu autorului.

Nr. 5. Gr. M. Alexandrescu, Fabule alese.

Nr. 6. N. Macovișteanu, Dela Sat, piesă teatrală pentru popor,

Nr. 7. Zotti Hodoș, Intocmai! comedie franceză.

Nr. 8—9. O. G. Lecca, Istoria Țiganilor, cu potretu autorului.

Nr. 10. E. Hodoș, Convorbiri Pedagogice.

Nr. 11—12. E. Hodoș, Căntece Bănățene, cu răspuns dlui Weigand

Nr. 13. E. Hodoș, Căntece Cătănăști, cu portr. lui T. Doda.

Nr. 14. G. Crăciunescu, Copii de găsit, snoave, cu potr. autorului.

Nr. 15—17. Ios. Bălan, Numiri de localități.

Nr. 18—22. Zotti Hodoș, Poftă bună! Carte de bucate.

Nr. 23—26. P. Drăgălina. Din Ist. Banatului Severin I.

Nrele viitoare: Din Istoria Bănatului Sev. de P. Drăgălina.

P. II. Severinul sub principii Transilvaniei până la căderea sa în mâinile Turcilor (1658).

P. III. Resboaiile între Austria și Turcia pentru eliberarea Severinului

P. IV. Înființarea regimentului valaho-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13. (1767—1872),

Partea I. a apărut.

Celelalte au să apară pe rând. *Cei ce doresc să li-se trimită, sunt invitați a ne înștiința, ca să știm câte exemplare să tipărim.*

Dirrecția.

Conferințele învățătorești, este titlul unei cărți de 212 pagini apărută în tipografia arhidieceșană din Sibiu. Conferințele învățătorești din arhidieceșană ortodoxă română a Transilvaniei ținute în 18/30 și 19/31 August 1898 sunt publicate de comisariul consistorial. La sfârșit se află trei lucruri mai bune și anume: „Istoricul treptelor formale, respective metodice, ale învățământului.” „Istoria naturală în școala populară” și „Remunerațiunile și pedepsele în școală!”

A apărut nrul 27 din „Floare Albastră” cu următorul sumar:

Pandurul, C. Sandu. Cântec bohem (poesie, St. O. Iosif. Din Corsica. I. Duscian Cântecul isvorului (poesie). Sin-Petreaul Note din țeară, S. Voinea. Glas de corn (poesie), D. Nanu. Funcționari... (schită. Săfres' ochii tîi (din Heine). I. Neamțu. O carte nouă, Marie Rz. Rubrică veselă Lumpatius. Criminalitate și socialism, Alfred Fouillée Crochiuri din țeară, Snoave Ecouri literare și artistice. etc. etc.

Carte de bucate

A apărut în „Biblioteca noastră” Poftă bună!

Carte de bucate de Zotti Hodoș atragem atențiunea cetitorilor asupra acestei cărți, care conține sub 420 de numere, peste 600 de rețete și anume cele mai bune rețete din bucătăria practică și moderna. Această carte să poate întrebuița în ori-ce gospodărie românească. Partea cuprinde atât rețetele bucatelor celor mai simple cât și rețete de bucate mai complicate; și adică: Supe, Ciorbe, arsiete postate, rosoluri, aspiciuri galantine, fripturi naționale și franțuzești, torte, parfouri înghețate, ceaiuri, licheruri etc. etc.

Prețul 70 cr. plus porto 5 cr. se află de vânzare la Dna Zotti Hodoș. Caransebeș.

Bibliografie A apărut „Foia pedagogică”, cu următorul cuprins: Disciplina, cu devotamentul și iubirea în serviciul educațional (Urmare și fine), de Ioan Dariu.—Modele de lecțiuni: Aerul, elasticitatea lui, de C. Gr.—Informațiuni: Instrucțiune cu privire la cuincuenali. — De ale reuniunilor învățătorești. — Multămită. — Felurim.

A apărut „LITURGIA sfântului Ioan Crisostom” de Nicolae Ștef, inv. în Arad, ediția II. pentru cor mixt, cu mai multe priceșne, irmoase, și un adaus de cântec național. — Prețul unui exempl. 4 fl. pentru preparanți 2 fl. 50 cr. plus 10 cr. porto postal, ear' legat cu firme 50 cr. mai mult; se află de vânzare la administrația „Tr. Pop”.

„Taina celor 12 Vineri mari de peste an și rugăciune pentru vremuri grele” este titlul unei broșuri, ce a apărut la institutul tip. „Minerva” din Orăștie, edată de d-nii Iosif Tabăcariu și Ilie Turdășan.

Prețul 10 cr. Doritorii a o avea, să grăbească cu procurarea.

A apărut „Aritmetica generală și specială” de Teodor Ceonța prof. preparandial. Aritmetica menită preparandiilor (școalelor normale), școalelor comerciale și medii, cum și al tuturor privaților, costă 2 fl.

Cartea plugarilor de Ioan Georgescu costă 25 cr.

Cea dintâiu se poate procura dela Tipografia Diecesană, din Arad, cea de a doua dela Tipografia „Aurora” din Gherla.

Gramatica limbii eline, după Curtius-Hartel de Paul Budiu, profesor gimnasial, a apărut în Brașov, ca op. 2. din edițiunea fondului „Coresi”. Voluminoasă de 374 pagini, gramatica dlui Budiu cuprinde: în partea I. Morfologia (partea formală a gramaticii) și în partea II. Sintaxa. Cartea este aprobată de ministrul ung. de culte și instrucțiune publică și costă 2 fl. 60 cr.

692 sz.
1899 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Victoria” takaré- és hitelintézet aradi, czég javára, továbbá a végrehajtási zálogjoggal bíró következő hitelezők javára u. m. A Borossebes és vidéke öngyelző egyesület borossebesi czég javára a Borlea Flore és neje Kolozsa Katicza buttyini lakos végrehajtást szenvedő elleni 250 frt s több rendbeli tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, minek folytán az aradi kir. trvszék és a buttyini kir. jbiróság kerületében lévő és a butyini községi 140 sz. tkvben A. I. 2708 h. r. sz. szántó földből 105 frt és a butyini 442 sz. tkvben A. I. (951. 952.) 1637, 1981, 2586, és 3162 h. r. sz. ingatlanok Borlé Floreát és nejét Kolozsa Katiczát illető hányadára 446 frtban megállapított kikiáltási árban az 1899 évi augusztus hó 12-ikén délelőtt 10 órakor Butyin községében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígérlet nem tétetik, az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el adatni fog.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 10 frt 50 kr., és 44 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881: évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt; a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881 december 6-án 39425 I. M. sz. a. kelt rendeletében előírt módon a buttyini m. kir. adóhivataltól mint bíróság letét pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az utolsó részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróság mint tkvi hatóságnál ugy Butyini, Borossebes és Kiszindia község előljárásgainál megtekinthetők.

Kelt Borosjenőn, 1899 évi április hó 17. a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál.

Bittó,
kir. jbiró

349 1—1

610 sz.
1899 tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyszabeni földhitelintézet végrehajtató javára, továbbá a végrehajtási törv. értelmében ezen kérelmező javára megrendelt árverésnek együttesen megtartása céljából a pankotai népbank, Bing Ede, aradi, Szeredán Iuon szöllösi, a „Victoria”, takaré- és hitelintézet, — Szinger és társa czég szöllösi, végre Kaufmann Ignác pankotai lakos javára, Horga Simion szöllös csigeréli lakos végrehajtást szenvedő elleni 92 frt 23 kr. és több rendbeli tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, s ennek folytán az aradi kir. törvényszék, és borosjenői kir. jbiróság területében fekvő s a Szöllös Csigerél községi 364 sz. tkvben A. I. (248. 749) 759, 1272, 1294, 1800 és 2057 h. r. sz. alatt felvett egy beltelkes ház és egy fertály föld 1137 frtban megállapított kikiáltási árban az 1899 évi Augusztus hó 12-én d. e. 10 órakor Szöllös-Csigerél község házában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígérlet nem tétetik az elárverezendő ingatlan a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 113 frt 70 krt készpénzben vagy az 1-81 évi November 1-én 3333 igazságügyministeri sz. a. kelt rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi 60 t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésével kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételárt 2 egyenlő részletben, és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt a másodikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt; minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény kapcsában az 1881 évi december 6-án 39425 I. M. sz. a. kelt rendeletében előírt módon a buttyini m. kir. adóhivataltól mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítani.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság Szöllös-Csigerel, Sikula és Gyarmata községek előljárásgainál megtekinthetők.

Borosjenőn 1899 évi április hó 17-én.

A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságnál.

Bittó,
kir. jbiró

349 1—1